

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต

เอกสารประกอบการสอนรายวิชา

หมวดวิชาบังคับ

รหัส ๖๐๐ ๑๐๒

บรรจง โสตาดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

ปีการศึกษา ๒๕๖๓

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาเขตสุรินทร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา

๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา
Buddhist Philosophy

๒. จำนวนหน่วยกิต

๓ (๓-๐-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาบังคับ

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง โสดาดี
อาจารย์ผู้สอน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง โสดาดี

๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

เปิดสอนภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๓
ชั้นปีที่ ๑

๖. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดสุรินทร์

๗. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติและพัฒนาการของแนวคิดในพุทธปรัชญาสำนักต่างๆ คือ เถรวาท สรวาสติวาท เสาตวันติกะ มหายมิกะ โยคจาร สุขาวดี อวตังสกะและวัชรยาน เปรียบเทียบแนวความคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญาเหล่านี้ทั้งในแง่ อภิปรัชญา ญาณวิทยา และจริยศาสตร์

วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เมื่อศึกษาเนื้อหาในบทนี้แล้ว ผู้ศึกษาสามารถ

๑. อธิบายประวัติและพัฒนาการของสำนักพุทธปรัชญาเถรวาท สรวาสติวาท เสาตวันติกะ มหายมิกะ โยคจาร สุขาวดี อวตังสกะ และวัชรยานได้
๒. วิเคราะห์แนวคิดด้านอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ของสำนักพุทธปรัชญาเถรวาท สรวาสติวาท เสาตวันติกะ มหายมิกะ โยคจาร สุขาวดี อวตังสกะ และวัชรยานได้
๓. เปรียบเทียบแนวคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญาเถรวาท สรวาสติวาท เสาตวันติกะ มหายมิกะ โยคจาร สุขาวดี อวตังสกะ และพุทธวัชรยานในแง่อภิปรัชญา ญาณวิทยา และจริยศาสตร์ได้

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ.
- ๒.๒ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระและความทันสมัยมากยิ่งขึ้น
- ๒.๓ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน
- ๒.๔ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของแนวคิดในพุทธปรัชญาสำนักต่างๆ คือ เถรวาท สรวาสติวาท เสาตรานติกะ มหายิกะ โยคจาร สุกาวตี อวตังสกะและวัชรยาน เปรียบเทียบแนวความคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญาเหล่านี้ทั้งในแง่ อภิปรัชญา ญาณวิทยา และจริยศาสตร์

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
๔๕ ชั่วโมง	ตามความต้องการของ นิสิตเฉพาะราย	ไม่มี	๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิต เป็นรายบุคคล

๓.๑ อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ

๓.๒ อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมง
ต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

คุณธรรม จริยธรรมหลักที่ต้องพัฒนา ได้แก่ ผลิตบัณฑิตทางพระพุทธศาสนาที่คุณธรรม และจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม และแสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมในพระพุทธศาสนา ส่วนคุณธรรม จริยธรรมรองที่ต้องพัฒนา มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม ด้วยหลักการทางพระพุทธศาสนา สามารถวินิจฉัยและแก้ปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม

๑.๒ วิธีการสอน

การอธิบาย บรรยายสอดแทรกสาระคุณธรรม จริยธรรมในเนื้อหา กำหนดกรอบในการเข้ารับฟังการบรรยาย การอภิปราย การศึกษาค้นคว้ารายบุคคลหรือกลุ่ม การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า การใช้สื่อประกอบการสอน

๑.๓ วิธีการประเมินผล

พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม และประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย

๒. ความรู้

๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ

ความรู้หลักที่ต้องได้รับ คือ มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประวัติและการพัฒนาการของแนวคิดในพุทธปรัชญา เถรวาท สรวาสติวาท เสาตรันติกะ มหายิมิกะ โยคจาร สุขาวดี อวตังสกะ และวัชรยาน เปรียบเทียบแนวคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญาเหล่านี้ทั้งในแง่ อภิปรัชญา ญาณวิทยา และจริยศาสตร์หลักของสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน ความรู้รองที่ต้องได้รับได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับวิชาพระพุทธศาสนาได้ มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาพระพุทธ ศาสนา สามารถประยุกต์หลักธรรมมาใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย และสามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านวิชาการพระพุทธศาสนา

๒.๒ วิธีการสอน

บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

๒.๓ วิธีการประเมินผล

ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎีนำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๓. ทักษะทางปัญญา

๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

ทักษะทางปัญญาหลักที่ต้องพัฒนา คือ สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ ทักษะทางปัญญารองที่ต้องพัฒนา สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยและองค์ความรู้ทางด้านพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติ และนานาชาติ

๓.๒ วิธีการสอน

การสนทนาถามตอบ การอภิปราย การตั้งประเด็นวิเคราะห์ในห้องเรียน การทัศนศึกษาสถานที่ต่างๆ การมอบหมายให้รับผิดชอบศึกษาค้นคว้าและนำเสนอผลการศึกษา

๓.๓ วิธีการประเมินผล

สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาของพุทธปรัชญาสำนักต่าง

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบหลักที่ต้องพัฒนา คือ สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบรองที่ต้องพัฒนา คือ สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน มีความ

รับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม

๔.๒ วิธีการสอน

จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา การนำเสนอรายงาน

๔.๓ วิธีการประเมินผล

ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม รายงานการศึกษด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหลักที่ต้องพัฒนา คือ สามารถสื่อสารด้านการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสมส่วนทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรองที่ต้องพัฒนา คือ สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร

๕.๒ วิธีการสอน

มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

การจัดทำรายงานและสังเกตการนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สป.ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อ	ผู้สอน
๑-๒ (12-19 ก.ค.)	หัวข้อที่ ๑ ทบทวนความรู้ทางปรัชญา ๑. ปรัชญา... ? - ปรัชญาคืออะไร / ปรัชญาเกิดได้อย่างไร / มีลักษณะอย่างไร / มีวิธีการอย่างไร / มีคุณค่าและสำคัญอย่างไร ๒. อภิปรัชญา ? - ความจริงคืออะไร / ความจริงขั้นสูงสุดเป็นอย่างไร ๓. ญาณวิทยา ? - ความรู้คืออะไร / ความรู้เกิดได้อย่างไร / ความรู้ที่เชื่อถือได้เป็นอย่างไร ๔. จริยศาสตร์ ? - ความประพฤติคืออะไร / ดีกับชั่ว ใช้เกณฑ์อะไรตัดสิน / อะไรดีที่สุดสำหรับชีวิต	-แนะนำการเรียนการสอน/บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์ - ทำแบบฝึกหัดด้วยระบบ MCU e-Learning - บูรณาการรายวิชากับกิจกรรมเข้าพรรษา	
๓-๔(26 ก.ค.-2 ส.ค.)	หัวข้อที่ ๒ พุทธปรัชญาเถรวาท ๑. พุทธศาสนากับพุทธปรัชญา - ท่าทีของพระพุทธเจ้าต่อปัญหาทางอภิปรัชญา ? - พัฒนาการพระพุทธศาสนา ? - พัฒนาการพุทธปรัชญา ? - ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างพุทธศาสนากับพุทธปรัชญา ? ๒. อภิปรัชญาเถรวาท - ชันธ ๕ ? - ไตรลักษณ์ ? - ปฏิจสมุปบาท ? - กรรมและสังสารวัฏ ? - นิพพาน ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/วีดิทัศน์ - ทำแบบฝึกหัดด้วยระบบ MCU e-Learning	

	๓. ญาณวิทยาเถรวาท - ลักษณะความรู้พุทธปรัชญา : แหล่งเกิดความรู้/กระบวนการแห่งการรับรู้ ? - ระดับและประเภทของความรู้ : ระดับความรู้/ประเภทความรู้ ? - การตรวจสอบความรู้ : หลักกาลามสูตร/หลักการปฏิบัติ ? ๔. จริยศาสตร์เถรวาท - หลักในการดำเนินชีวิตที่ดีของชาวพุทธ ? : ปัจเจกบุคคล-สังคม/ชีวิตคู่-เดี่ยว /หลักแห่งศีล สมาธิ ปัญญา - เกณฑ์ตัดสินความดี – ชั่ว ? : เจตนา / มโนธรรมสำนึก / วิญญูชนรับรอง / ผลของการกระทำ - อุดมคติสูงสุด ? : ระดับโลกียะ / ระดับโลกุตระ	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/วีดิทัศน์ - ทำแบบฝึกหัดด้วยระบบ MCU e-Learning	
๕ (9 ส.ค.)	หัวข้อที่ ๓ ปรัชญานิกายสรวาสติวาท - พัฒนาการของนิกายสรวาสติวาท ? - แนวคิดด้านอภิปรัชญา ? - แนวคิดด้านญาณวิทยา ? - แนวคิดด้านจริยศาสตร์ ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/วีดิทัศน์ - แบ่งกลุ่มค้นคว้านำเสนองาน	
๖ (16 ส.ค.)	หัวข้อที่ ๔ ปรัชญาของนิกายเสาตรนติกะ - พัฒนาการของนิกายเสาตรนติกะ ? - แนวคิดด้านอภิปรัชญา ? - แนวคิดด้านญาณวิทยา ? - แนวคิดด้านจริยศาสตร์ ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/วีดิทัศน์ - แบ่งกลุ่มค้นคว้านำเสนองาน	
๗ (23 ส.ค.)	หัวข้อที่ ๕ ปรัชญาของนิกายมาธยมิก - พัฒนาการของนิกายมาธยมิกะ ? - แนวคิดด้านอภิปรัชญา ? - แนวคิดด้านญาณวิทยา ? - แนวคิดด้านจริยศาสตร์ ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/วีดิทัศน์ - แบ่งกลุ่มค้นคว้านำเสนองาน	

๘ (30 ส.ค.)	หัวข้อที่ ๖ ปรัชญาของนิยายโยคจาร - พัฒนาการของนิยายโยคจาร ? - แนวคิดด้านอภิปรัชญา ? - แนวคิดด้านญาณวิทยา ? - แนวคิดด้านจริยศาสตร์ ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/ เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/ ดีวีดีทัศน์ - แบ่งกลุ่มค้นคว้านำเสนองาน	
๙ (6 ก.ย.)	หัวข้อที่ ๗ ปรัชญาของนิยายสุขาดี - พัฒนาการของนิยายสุขาดี ? - แนวคิดด้านอภิปรัชญา ? - แนวคิดด้านญาณวิทยา ? - แนวคิดด้านจริยศาสตร์ ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/ เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/ ดีวีดีทัศน์ - แบ่งกลุ่มค้นคว้านำเสนองาน	
๑๐ (13 ก.ย.)	หัวข้อที่ ๘ ปรัชญาของนิยายอวตังสกะ - พัฒนาการของนิยายอวตังสกะ ? - แนวคิดด้านอภิปรัชญา ? - แนวคิดด้านญาณวิทยา ? - แนวคิดด้านจริยศาสตร์ ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/ เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/ ดีวีดีทัศน์ - แบ่งกลุ่มค้นคว้านำเสนองาน	
๑๑ (20 ก.ย.)	หัวข้อที่ ๙ ปรัชญาของนิยายวัชรยาน - พัฒนาการของนิยายวัชรยาน ? - แนวคิดด้านอภิปรัชญา ? - แนวคิดด้านญาณวิทยา ? - แนวคิดด้านจริยศาสตร์ ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/ เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/ ดีวีดีทัศน์ - แบ่งกลุ่มค้นคว้านำเสนองาน	
๑๒ (27 ก.ย.)	หัวข้อที่ ๑๐ ปรัชญาของนิยายเซ็น - พัฒนาการของนิยายเซ็น - แนวคิดด้านอภิปรัชญา ? - แนวคิดด้านญาณวิทยา ? - แนวคิดด้านจริยศาสตร์ ?	-บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/ เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/ ดีวีดีทัศน์ - แบ่งกลุ่มค้นคว้านำเสนองาน	

๑๓-๑๔ (4-11 ต.ค.)	หัวข้อที่ ๑๑ เปรียบเทียบแนวคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญา - เถรวาท – สรวาสติวาท - เถรวาท – เสาตวันติกะ - เถรวาท – มหายมิกะ - เถรวาท – โยคอาจารย์ - เถรวาท – สุขาวดี - เถรวาท – อวตังสกะ - เถรวาท – วัชรยาน	- บรรยาย/ตัวอย่างประกอบ/ เอกสาร/เพาเวอร์พอยท์/ภาพ/ ดวีทัศน์ - กิจกรรมบูรณาการศึกษานอก สถานที่	
๑๕	สอบปลายภาค	สอบ	กรรมการ

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑	สอบปลายภาค	๑๕	๔๐%
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑- ๔.๖, ๕.๓-๕.๔	การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน การวิเคราะห์/สังเคราะห์ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	๔๐%
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอ ความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

บรรจง โสดาดี. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์.

คณาจารย์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พุทธปรัชญาเถรวาท**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

บรรจง โสดาดี. **พุทธปรัชญาเถรวาท**. สุรินทร์ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

กิริติ บุญเจือ. **สารานุกรมปรัชญา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๒๒.

จินดา จันท์แก้ว, **พุทธปรัชญาเบื้องต้น**, กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๑.

ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์. **ญาณวิทยา(ทฤษฎีความรู้)**. พิมพ์ครั้งที่ ๔; กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกำแพง, ๒๕๔๒.

เดื่อน คำดี, **ปัญหาปรัชญา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๓.

น้อย พงษ์สนิท. **จริยศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร. มิตรนราการพิมพ์, ๒๕๒๗.

เนื่องน้อย บุญเนตร. **จริยศาสตร์ตะวันตก**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

บรรจง โสดาดี. **ปรัชญาเบื้องต้น**, กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

..... **พุทธปรัชญาเถรวาท**, สุรินทร์: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์, ๒๕๕๐.

บุญมี แท่นแก้ว และคณะ. **ปรัชญาตะวันตก(สมัยใหม่)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๕.

พระมหาสมจินต์ สมมปญโญ, **พุทธปรัชญาว่าด้วยโลกและชีวิต-Buddhist Philosophy on World and Life**, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). **พุทธธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๔; กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระราชวรมุนี (ประยูร ธมมจิตโต). **ปรัชญากรีก : บ่อเกิดภูมิปัญญาตะวันตก**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม, ๒๕๔๐.

พื่น ดอกบัว, พุทธปรัชญาแห่งชีวิต, กรุงเทพมหานคร:

วิทย์ วิศทเวทย์, ปรัชญาธรรม :พุทธปรัชญา, กรุงเทพมหานคร: ๒๕๕๓.

สมักร บุราวาส, พุทธปรัชญา, พิมพ์ครั้งที่ ๔; กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์สยาม, ๒๕๕๒.

. พุทธปรัชญา: มองพุทธศาสนาด้วยทรรศนะทางวิทยาศาสตร์

สุนทร ณ รัสสี, พุทธปรัชญาจากพระไตรปิฎก, พิมพ์ครั้งที่ ๔; กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๒.

Electronics

พื่นที่ชีวิต “ตามรอยพระถึงซัมจังตามรอยพระถึงซัมจังบนเส้นทางสายไหม”

<https://www.youtube.com/watch?v=wrpMZf_lxQ4>

Panorama Worldwide Co.,Ltd. สารคดีชุด, ตามรอยพระพุทธเจ้า,

<<https://www.youtube.com/watch?v=PBzUOBfggIQ>>

รายการไทยพีบีเอส Thai PBSสารคดีชุด, ตามรอยพระพุทธเจ้า 2,

<<https://www.youtube.com/watch?v=EzWI-b09uIE>>

WorkpointOfficial, พระพุทธเจ้า มหาศาสดาโลก,

<[https://www.youtube.com/watch?v=ezB3QS3zK8g&list=PLmOGKyZfUc0Q-](https://www.youtube.com/watch?v=ezB3QS3zK8g&list=PLmOGKyZfUc0Q-gzISnfRbD8DgdWlw74O6)

[gzISnfRbD8DgdWlw74O6](https://www.youtube.com/watch?v=ezB3QS3zK8g&list=PLmOGKyZfUc0Q-gzISnfRbD8DgdWlw74O6)>

ภาพยนตร์เรื่อง [Lucy](https://www.youtube.com/watch?v=87SmnEHkPgs), <<https://www.youtube.com/watch?v=87SmnEHkPgs>>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔

- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ